4. Ներալ

Հանդերձեալ է Իլարիոն գալ ի քաղաքն. և քաղաքն ամենայն քաղցր յուսով ներային և աչօք տենչային տեսանել ամենեքեան զդէմս Իլարիոնի միայն (էջ 102)։

Եթէ աղճատուած գրչութիւն մը չէ՝ կը նշանակէ «յոյսով լցուիլ կամ սպասել»։

ԱԲ ունի նիւթայ «եռալ, վառուիլ», որ չգիտէ ՆՀԲ այս իմաստով. անշուշտ աղբիւրը վերի վկայութիւնն է։

5. Ստիխարին

Եւ էր ժառանգութիւն Աւետարանն զոր քահանայական ձեռք Իլարիոնի գրեցին մինչ տակաւին ևս մանուկ էր, և փիլոն ստիխարին, և կուկուլն մազեղէն, զոր կրօնաւորքն այսպէս անուանել սովոր են (էջ 132)։

= յն. στιχάριον «կրօնաւորական ըզգեստ»։

Հ. ԱՃԱՌԵԱՆ

ԲԱՆ ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱԿԱՆ

Ըսուած է թէ շատ անգամ մտքերը հասկնալու համար, պէտք է տեսնալ թէ ի՛ն բանի մէջ կը համաձայնին, և ինչ բանի մէջ կը տարբերին իրարմէ։ Քրիստոնէութեան օրէնք է Սէրն առ Աստուած և առ մարդիկ։

Քեզի, եթէ հարցնեմ, այս բարոյականը ինքն ըստ ինքեան կ'ընդունիս և կը ցանկաս հետևիլ, և երջանիկ պիտի համարէիր զքեզ եթէ կարենայիր տարածել ընդհանուր աշխարհ։ Բայց անիկայ Աւետարանի մէջ տարտամ և հողմերէն տարուբերուող սկզբունք մը չէ։ Դուն հաւատքի բաները կը մերժես, որովհետև քեզի սխալ կը թուին և ջերմեռանդութեան գործերը իբրև անօգուտ. ահա զմեզ բաժանող կէտը։

Քննէ և տես դարձեալ։ Բանականութիւնը չիջանուտ լապտեր մ'է. բայց Աստուած տուեր է մեզ զայն, և մենք պէտք է այնպէս մեր ձեռքով պաշտպանենք որ չմարի։ Ուրեմն յանձնապաստան փիլիսոփայի պէս մի հաւատար. ինչ որ ալ լինի անոնց հաւաստիացումներն դու քաջութիւն ունեցիր քեզէն դատելու։ Գուցէ ճանչնաս թէ հաւատոյ սովրեցուցած ճշմարտութիւններն և ջերմեռանդական գործերն՝ կամարի երկու ծայրի հաստատուն խարիսխներն են և անհրաժեշտ կարևոր բարոյականի համար։

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԷՊ

ՑԱՂԹԱՆԱԿ

(Շար. տես 1919 Բզմ. էջ 87)

Թաթար բանակներ դիակներ ցանելով, կ'անցնին Վրաստանէն, Աղուաններու երկրէն, և տիրապետելով Ատրպատականին, Հայաստան՝ Գարդմանի երկիրը ոտք չէ կոխած, Արաքսի ափունքը՝ անոնք թաղմանական մեծ հանդէսի մը մէջ են։

Բլրան մը վրայ՝ հաստատած են Թաթար զօրքին ընդհանուր հրամանատար Չարմաղանի պերճազեղ վրանը. հոս է գազան բռնակալը. վրանը շրջապատուած է բարձրահասակ կտրիճ պահակներով, ամենուն ուսը կը փայլի լայնաբերան տապարներու սուր երկաթը. մերկ են. միայն առջևնին գոցուած է այծու մորթով. գլուխնին անցուցած են երկայն սրածայր թաղիքէ բեղոյրներ բոլորովին ճերմակ։

Ճախրասլաց արծիւներ դիակներու հոտէն մոլեգնոտ, կը կառանչեն, կը սաւառնին Չարմաղանի վրանին վրայ։ Վրացի վեց համահասակ նրբակազմ երիտասարդներ, բռնակալի վրանին առաջին աստիճանին վրայ կայնած՝ ոսկիէ երկայն փողերն բերաննին կը նուագեն. Թաթար զինուորները դիւթուած են անոնց խոշորագեղ սև աչուըներէն։ Լայնատարած դաշտին եզերքը ամէն կողմ բարձրացած են խարոյկներու փայտակոյտը։

Առաւօտ է, բանակներէն գազանային պոռչտուքով աղաղակ մը կը պայթի. խարոյկները կրակ կ'առնեն, կը բացուին Չարմաղանի վրանին մնդուսէ վարագոյրները. բռնակալը պատգարակին մէջն է. անոր առջևէն քրիստոնեայ գերուհիներ շղարշէ պարեգօտ մը հագած, յուռն ի մատն կայթաթիռ կը յառաջեն։

Ջայլող վհուկներ կը շրջապատեն խարոյկները, ուր մի առ մի դիակներ կ'աճիւնանան։ Բարեկամ մարդիկներ սրտահառաչ կ'ողբան իրենց բարեկամներուն մահը։

© National Library of Armenia